

تسلیمات بازدارنده یکی از واجبات ملت ما است. آمریکایی‌ها بیخود در این قضیه دخالت میکنند که «شما موشک فلان جور داشته باشید، فلان جور نداشته باشید؛ تا فلان بُرد داشته باشید، بیشتر از آن نداشته باشید!» به شما چه؟ به شما چه ارتباطی دارد؟ [این] مربوط به ملت ایران است.

۱۴۰۴/۱۱/۲۸

▼ حرف روز افول در واشنگتن، انزو در تل آویو

رشد روزافزون اظهارات انتقادی از سوی تحلیلگران، نظامیان برجسته و حتی متحدان سنتی علیه سیاست‌های آمریکا و رژیم صهیونی، گویای تحول عمیق در معادلات منطقه‌ای و آغاز روند انزوای راهبردی این دو بازیگر است. در آمریکا، شکاف داخلی عمیقی میان دولت و مردم شکل گرفته است. اعترافات نظامیان ارشد درباره «باختن جنگ» و «توجهات متناقض» نشان می‌دهد که حتی حلقه‌های نزدیک به قدرت در واشنگتن نیز ناکارآمدی و فقدان استراتژی روشن را تشخیص داده‌اند. در همین حال، مشروعیت ادعاهای رسمی به شدت کاهش یافته و پذیرش ادعای پیروزی ترامپ در میان افکار عمومی آمریکا با کاهش ده درصدی به تنها سی و دو درصد رسیده است. این آمار مؤید گسست فزاینده میان دولت و ملت در درک واقعیت‌های میدانی است. افزون بر این، هشدار نخبگان آمریکایی درباره «طولانی شدن جنگ» و «پرتاب جهان به رکود بزرگ» بیانگر عمق نگرانی آنها از تبدیل یک درگیری منطقه‌ای به فاجعه‌ای جهانی است. در سطح بین‌المللی، رژیم صهیونی با انزوای روزافزونی مواجه شده است. درخواست رسمی اسپانیا برای لغو توافقنامه شراکت اتحادیه اروپا با این رژیم، تنها نوک کوه یخ از ناراضی‌گسترده اروپا از سیاست‌های تجاوزکارانه است. استناد نخست‌وزیر اسپانیا به «نقض حقوق بین‌الملل» به عنوان مانع شراکت، نشان می‌دهد که این رژیم حتی در نزد متحدان سنتی خود نیز مشروعیت اخلاقی و قانونی خود را از دست داده است. ارائه این پیشنهاد رسمی به بروکسل، موضوع را از سطح دوجانبه به چالشی درون‌اروپایی ارتقا داده و فشار بر دیگر اعضا را افزایش خواهد داد. تحلیل روند انزوای این ائتلاف نشان می‌دهد که سه عامل اصلی در این مسیر نقش داشته است. نخست، شکست در تحمیل روایت؛ تلاش برای ارائه توجهات متعدد و متناقض برای جنگ نتوانست روایت قانع‌کننده‌ای برای افکار عمومی جهانی و حتی داخلی بسازد. دوم، هزینه‌های غیرقابل تحمل؛ ترس از رکود بزرگ جهانی نشان می‌دهد که جامعه بین‌المللی به این درک رسیده است که ادامه مسیر فعلی هزینه‌ای فراتر از توان نظام جهانی خواهد داشت. سوم، تغییر معیارهای اخلاقی در روابط بین‌الملل؛ اقدام اسپانیا نشان‌دهنده رشد این گفتمان است که نقض حقوق بشر و حقوق بین‌الملل باید تبعات عملی در روابط اقتصادی و سیاسی داشته باشد. در نتیجه، ائتلاف آمریکا و رژیم صهیونی در حال حاضر با سه گسل اصلی مواجه است: گسل داخلی میان دولت و مردم و نخبگان، گسل بین‌المللی به معنای کاهش مشروعیت و افزایش فشار از سوی متحدان، و گسل اقتصادی ناشی از هراس از پیامدهای فاجعه‌بار مالی. تداوم این روند، نه تنها توان مانور و اثرگذاری منطقه‌ای این دو را تضعیف می‌کند، بلکه الگوی جدیدی از پاسخگویی بین‌المللی به سیاست‌های تجاوزکارانه را نهادینه خواهد کرد. این نشانه‌ها حاکی از آن است که پایان هژمونی بلامنازع این ائتلاف در حال رقم خوردن است.

[رضا کریمی صالح]

▼ گزارش روز

نظم جدید خاورمیانه؛ ایرانی‌تر از همیشه

آتش‌بس فعلی میان ایران و آمریکا اگرچه یک توقف موقتی محسوب می‌شود، اما نشان‌دهنده یک واقعیت انکارناپذیر نیز است و آن اینکه راهبرد مقاومت و دیپلماسی اقتدار ایران کارآمدی خود را اثبات کرده است. تجربه این روزها به خوبی نشان داد که تنگه هرمز به عنوان یک اهرم راهبردی در اختیار ایران می‌تواند معادلات جهانی را به نفع کشورمان تغییر دهد و این واقعیت را آشکار کند که مرز میان یک درگیری محدود با فروپاشی کامل نظام سلطه بسیار نازک‌تر از آن است که آمریکا و متحدانش تصور می‌کردند.

قطعاً آنچه پس از این جنگ رقم خواهد خورد، خاورمیانه‌ای کاملاً متفاوت با قبل از درگیری است. آمریکا دیگر آن هژمون بی‌چالش گذشته نیست و ایران با تکیه بر قدرت میدانی، موقعیت آستانه‌ای هسته‌ای و نفوذ منطقه‌ای خود به یکی از معادله‌سازان اصلی نظم جدید تبدیل خواهد شد. حتی کشورهای منطقه هم به خوبی دریافته‌اند که امنیت خلیج فارس بدون در نظر گرفتن منافع و نقش ایران امری محال است و حضور آمریکا هرگز نتوانسته و نخواهد توانست این امنیت را تأمین کند.

در جنگ اخیر هم یکی از مهم‌ترین نقاط قوت ایران، آسیب‌پذیری متحدان عرب آمریکا در حوزه خلیج فارس بود. در واقع تمام دارایی‌های اقتصادی این کشورها از تأسیسات انرژی و بنادر گرفته تا شهرهای اصلی در تیررس مستقیم موشک‌های ایرانی قرار دارد و رفاه شکننده شان هم بر زیرساخت‌هایی استوار است که از نظر جغرافیایی کاملاً در اختیار ایران است. اگر ایران احساس تهدید کند، نیازی به درگیری گسترده ندارد. همین توانایی در تهدید نقاط حساس، معادله بازدارندگی را به نفع کشورمان تغییر داده است.

از این زاویه، اکنون نوبت کشورهای منطقه است که محاسبات خود را بازبینی کنند. آنها به خوبی می‌دانند که جنگ علیه ایران جنگی نیست که بتوانند در آن بیطرف بمانند. بازار نفت، مسیرهای کشتیرانی، شبکه‌های نیابتی و حتی ثبات داخلی آنها همگی در گرو روابط حسنه با جمهوری اسلامی است. عبارتی مانند «این جنگ من نیست» دیگر برای هیچ دولت منطقه‌ای کارایی ندارد. نظم امنیتی آینده منطقه بر پایه احترام متقابل و واقعیت‌های میدانی شکل خواهد گرفت. ایران با تکیه بر قدرت بومی، موقعیت ژئوپلیتیکی و ظرفیت‌های مردمی خود به بازیگری غیرقابل انکار در هرگونه معماری امنیتی جدید تبدیل شده است. توافقات آینده چه در حوزه هسته‌ای و چه در حوزه امنیت دریایی بدون در نظر گرفتن خطوط قرمز کشورمان امکان‌پذیر نخواهد بود. منطقه امروز به این حقیقت رسیده که ثبات پایدار تنها از مسیر همکاری با ایران می‌گذرد، نه مقابله با آن.

[بهرام بختیاری]

▼ خبر ویژه

ترامپ و مشاورانش غافلگیر شدند

وال استریت ژورنال در گزارشی با اشاره به رویکرد «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا نوشت: «رئیس‌جمهوری که با نمایش و جنجال اوج می‌گیرد، نسخه‌ای شدیدتر از رویکرد نامتعارف و حداکثری خود را در موقعیتی جدید - یعنی جنگیدن - به کار می‌گیرد. او بین رویکردهای خصمانه و آشتی‌جویانه در نوسان است و در پشت صحنه با این موضوع دست‌وپنجه نرم می‌کند که اوضاع چقدر می‌تواند بد پیش برود.» این رسانه آمریکایی تأکید کرد: «در عین حال، رئیس‌جمهور ایالات متحده گاهی اوقات تمرکز خود را از دست می‌دهد و وقت خود را صرف جزئیات برنامه‌هایش برای سالن رقص کاخ سفید یا جمع‌آوری کمک‌های مالی برای انتخابات میان‌دوره‌ای می‌کند و به مشاورانش می‌گوید که می‌خواهد به موضوعات دیگری بپردازد.» افراد مطلع نسبت به این موقعیت به روزنامه وال استریت ژورنال گفتند: «ترامپ واهمه دارد از اینکه به سربرازانش دستور دهد؛ سربرازانی که در این مسیر گاه‌شاید زخمی شوند یا به خانه باز نمی‌گردند و همچنان با این ترس دست‌وپنجه نرم می‌کند. درست مشابه سایر روسای جمهوری که در جنگ بوده‌اند.» وال استریت ژورنال در ادامه با اشاره به اشتباهات راهبردی و محاسباتی دونالد ترامپ نوشت: «ترامپ پیش از جنگ به تیم خود گفته بود که ایران «احتمالاً قبل از بستن تنگه، تسلیم خواهد شد» و مشاوران او از اینکه ترافیک نفتکش‌ها با این سرعت متوقف شد، غافلگیر شدند و ترامپ نیز از بسته‌شدن تنگه هرمز حیرت‌زده شد.»

آمریکا می‌خواهد راهی برای خروج از درگیری پیدا کند

جان بولتون مقام سابق دولت ترامپ در مصاحبه با شبکه سی‌ان‌ان تاکید کرد: «استراتژی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، برای پایان دادن به جنگ در ایران نتیجه معکوس می‌دهد. هفته گذشته، ترامپ، معاون رئیس‌جمهور، جی. دی. ونس، را برای مذاکره در مورد پایان جنگ به پاکستان فرستاد، اما ونس دست خالی به آمریکا بازگشت.» جان بولتون، مشاور امنیت ملی ترامپ در دولت اول خود، با انتقاد از اعزام ونس به مذاکرات پاکستان گفت: «این استراتژی به ایرانی‌ها قدرت نفوذ زیادی در مذاکرات داده است و ترامپ ممکن است با اعزام مقامات عالی رتبه بیشتر در هفته آینده، اوضاع را بدتر کند.» بولتون افزود که اعزام مقامات عالی رتبه توسط ترامپ به ایرانی‌ها این سیگنال را می‌دهد که او می‌خواهد راهی برای خروج از این درگیری پیدا کند. او گفت: «فکر می‌کنم آنها (ایرانیها) بوی وحشت را در کاخ سفید حس می‌کنند. فکر می‌کنم می‌توانند ببینند که ترامپ می‌خواهد از این وضعیت خارج شود. او تقریباً هر روز این را پخش می‌کند. و این به ایرانی‌ها قدرت نفوذ زیادی می‌دهد.» بولتون پیش از این نیز از انتخاب جی دی ونس به عنوان رئیس هیات مذاکره کننده آمریکایی انتقاد کرده بود.

اقدام آمریکا در توقیف کشتی ایرانی، معادل اعلام جنگ است

هارلان اولمن، مشاور ارشد اندیشکده آمریکایی شورای آتلانتیک، می‌گوید اقدام آمریکا در توقیف یک کشتی باری ایرانی، معادل اعلام جنگ علیه ایران است. او به الجزیره گفت: «راستش، این یک اقدام جنگی است. شما چنین کاری نمی‌کنید. در واقع، آنچه آمریکا انجام می‌دهد و انجام داده، از نظر حقوق بین‌الملل اعلام جنگ محسوب می‌شود، اما کنگره آمریکا به نظر نمی‌رسد این را بپذیرد.» به گفته اولمن، حمله به کشتی همچنین «نقض حقوق بین‌الملل» است و به روند مذاکرات «که خود نیز آشفته است» بین آمریکا و ایران، ابهام بیشتری اضافه می‌کند.

برخورد با افزایش قیمت بی‌ضابطه

عزت‌الله زارعی، سخنگوی وزارت صمت گفت: «اینکه هر خودروساز یا تولیدکننده‌ای بدون توجه به مبانی و ضوابط، اقدام به افزایش بی‌رویه قیمت‌ها کند، قابل قبول نیست.» وی افزود: «سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در حال پیگیری است و افزایش قیمت‌ها را با دقت بررسی می‌کند.» زارعی گفت: «در مواردی که تغییراتی در هزینه‌های تولید رخ داده باشد، مانند تغییر در نرخ حقوق ورودی کالاها یا افزایش هزینه برخی مواد اولیه، طبیعی است که این تغییرات تا حدی در قیمت نهایی خودرو یا سایر کالاها اثرگذار باشد.» زارعی تصریح کرد: «اما اگر این عوامل در نظر گرفته نشود و تولیدکنندگان بدون دلیل موجه اقدام به افزایش قیمت کنند، حتماً با آن برخورد خواهد شد و سازمان حمایت نیز این موارد را با دقت بررسی می‌کند.»

اعتراف وزیر صهیونیست به کشاندن آمریکا به جنگ با ایران

آوی دیختر، وزیر کشاورزی رژیم صهیونی و عضو پارلمان این رژیم اعتراف کرد که «اسرائیل، ایالات متحده آمریکا را به جنگ با ایران کشانده است.» دیختر گفته است: «واقعیت این است که سطح سیاسی در "اسرائیل"، از جمله نخست وزیر نتانیاهاو، وزیر سابق رون درمر (وزیر امور راهبردی) عملاً موفق شده‌اند، ایالات متحده را به جنگ به معنای واقعی خود در کنار "اسرائیل" سوق دهند و نتایج این جنگ، از اهمیت بسزایی برخوردار است.» وی همچنین گفته است: «ایران محور مرکزی (در دشمنی با "اسرائیل") است و اینکه ایالات متحده در کنار ما در جنگ علیه ایران باشد، مسئله‌ای است که از زمان تشکیل "اسرائیل" رخ نداده بود. بدون آمریکا، این کار به‌تنهایی انجام نمی‌شد.»

آمریکا در جنگ با ایران شکست خورد

الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهور بلاروس گفت که آمریکا در جنگ با جمهوری اسلامی ایران شکست خورده است. لوکاشنکو در مصاحبه با شبکه «راشاتودی»، ضمن تشبیه دولت آمریکا به یک دیکتاتوری، تصریح کرد که درگیری با ایران برای واشنگتن با شکست همراه است. وی در این باره توضیح داد: «دیکتاتوری همیشه به نوعی شکست و فروپاشی منجر می‌شود. درست مانند اتفاقی که برای (آمریکا) با ایران افتاد. حالا شاید نه فروپاشی، بلکه چیزی شبیه شکست رخ داده است.» رئیس‌جمهور بلاروس درباره ملحق نشدن متحدان واشنگتن به جنگ تحمیلی علیه ایران نیز گفت که «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا خود را از اتحادیه اروپا و ناتو فاصله داد و فقط به منافع داخلی فکر می‌کرد.

◀ داود اویس جامع، وزیر اطلاع رسانی سومالی در گفت‌وگو با الجزیره نسبت به سیاست‌های رژیم تل‌آویو برای ایجاد جنگ و درگیری در منطقه هشدار داد و گفت: «اسرائیل باید از ایجاد منطقه جدید درگیری در شاخ آفریقا خودداری کند.» وی ضمن مخالفت با انتصاب نماینده رژیم صهیونی در سومالی لند افزود: «ما قاطعانه با تعیین فرستاده (سفیر) دیپلماتیک اسرائیل به جمهوری خودخوانده سومالی لند مخالفیم.» وزیر اطلاع رسانی سومالی تاکید کرد: «ما به رسمیت شناختن جمهوری خودخوانده سومالی لند توسط اسرائیل را محکوم می‌کنیم و با سازمان ملل متحد در تماس هستیم.»

◀ رابرت کلی، استاد علوم سیاسی دانشگاه ملی پوسان کره جنوبی با اشاره به قدرت ایران در مدیریت جنگ نوشت: «حدس من درباره پیامدهای بزرگ و میان‌مدت جنگ ایران؛ ۱- ایران فهمیده که می‌تواند هر زمان که بخواهد، تنگه هرمز را ببندد و از آن «عوارض» بگیرد. ۲- چین فهمیده که آمریکا بیش از حد توان خود در بحران‌های مختلف درگیر شده. ۳- اروپا فهمیده که ناتو تا زمانی که حزب جمهوری خواه از ترامپیسم خارج نشود (که حداقل یک دهه طول می‌کشد)، عملاً مرده است.»

◀ کریستین ترنر، سفیر انگلیس در آمریکا در گفتگو با نیوزمکس گفت که کشورش با وجود اختلاف نظرهای اولیه، از روز نخست حمله به ایران، فعالانه به آمریکا کمک و از عملیات‌ها پشتیبانی کرده است. وی افزود: «از همان اول جنگ علیه ایران مجوز استقرار و پرواز بر فراز خاک خود از پایگاه‌های نیروی هوایی در فیرفورد و دیگو گارسیا را صادر کردیم.»

◀ عبدالخالق عبدالله، مفسر اماراتی در مصاحبه با رویترز گفت که این کشور باید به فکر بستن پایگاه‌های آمریکایی باشد. عبدالله گفت: «امارات متحده عربی دیگر نیازی به آمریکا برای دفاع از خود ندارد... آنچه امارات نیاز دارد، تنها به دست آوردن بهترین و جدیدترین سلاح‌هایی است که آمریکا دارد.» مقام پیشین اماراتی افزود: «بنابراین، وقت آن رسیده که به بستن پایگاه‌های آمریکا فکر کنیم، زیرا آن‌ها یک بار مسئولیت هستند، نه یک دارایی استراتژیک.»

◀ بازار نفت هفته جدید را با نرخ ۹۷ دلار آغاز کرد. نرخ نفت برنت نسبت به آخر هفته گذشته ۴ دلار در هر بشکه افزایش یافت. طبق آمار ناوبری کشتی‌ها، روز گذشته تنگه هرمز به طور کامل بسته شده و انتظار می‌رود، در صورت تشدید تنش‌ها نفت بار دیگر ۳ رقمی شود.